

Martin Fahlgren

Lögner om Kuba – Operation Peter Pan

Efter Fidel Castros död har det talats mycket om Kuba i massmedia. Det har sagts både positiva och negativa saker. Och givetvis finns det både sådant som är bra på Kuba och sådant som är dåligt. Så därför hade man hoppats att vi skulle få en någorlunda balanserad bild och att man när det gäller kritiken åtminstone skulle försöka hålla sig till fakta.

Tyvärr har det visat sig att vad gäller negativa omdömen så verkar det inte finns några spärrar, utan det är fritt fram att föra till torgs nästan vilka lögner som helst. Om det beror på att de journalister som rapporterar saknar kunskaper om Kuba och därför inte kan avgöra vad som är sant eller inte, eller om de av politiska skäl inte vågar säga ifrån, det låter jag vara osagt, men förmodligen så handlar det ofta om båda sakerna.

Exempelvis har det vid flera tillfällen oemotsagt påståtts att 1000-tals personer avrättats på Kuba. Det är lögn. Det är riktigt att Kuba inte avskaffat dödsstraffet (det har inte heller Kubas ärkefiende USA) – vilket man kan kritisera, men siffran ”tusentals” är helt gripen ur luften.

Fakta är att omedelbart efter revolutionens seger 1959 åtalades och dömdes till döden flera hundra av Batistas torterare och mördare. Och en hel del av dem avrättades också, samtidigt som en del av dem fick dödsstraffen omvandlade till fängelse. Men efter detta kan antalet dödsdömda räknas i tiotal, inte hundratals eller tusentals. Och de som dömts till döden har varit grova brottslingar (bl a några höga militärer och ämbetsmän som organiserat knarkaffärer¹), samt riktiga terrorister (med andra människors liv på sitt samvete). Så är det med den saken.²

Men här ska jag ta upp ett annat exempel som illustrerar vilka gangstermetoder som USA tidigt var berett att ta till för att bekämpa Castro-regimen.

I Sveriges Radio på måndagsmorgonen (28/11 2016) intervjuades en exilkuban i New York. Han berättade att han och hans lillebror 1961 skickades till USA. Det som satte igång det hela var att det hade börjat cirkulera rykten om att Castroregimen skulle ta barnen ifrån föräldrarna och placera dem i barnhem, för att indoktrinera (hjärntvätta) dem. Detta ledde till att det under åren 1961 till 1962 flögs 14000 barn från Kuba till USA, främst från mer välbärgade familjer.

Vad som inte framgick av intervjun, uppenbarligen därför att journalisten saknade bakgrundskunskaper och därför inte kunde sätta berättelsen i sitt rätta sammanhang, är att flykten var resultatet av en kampanj som genomfördes med amerikanskt stöd och med stora resurser. Syftet var att destabilisera Kuba. Ryktena om Castroregimens avsikter var påhittade.

Kampanjen, som kallades *Operation Peter Pan*, finns numera väl beskriven och flera böcker³ och minst en film har gjorts.⁴

På svenska har Svensk-kubanska föreningen skrivit en hel del om denna sorgliga historia, något som dock inte verkar ha uppmärksammats av de som idag tvärsäkert uttalar sig om

¹ Det mest kända fallet är dödsdomarna 1989 mot 4 höga arméofficerare (bl a en general) som hade sysslat med omfattande narkotikahandel (tonvis av kokain och marijuana), smuggling riktad mot USA.

² De sista dödsdomarna verkställdes 2003, då 3 personer som tagit gisslan och kapat en båt, avrättades, dvs sedan dess så har ingen avrättats på Kuba. Näst sista avrättningen skedde år 2000. År 2008 omvandlades dödsstraffet för 30 dödsdömda till tidsbestämda fängelsestraff.

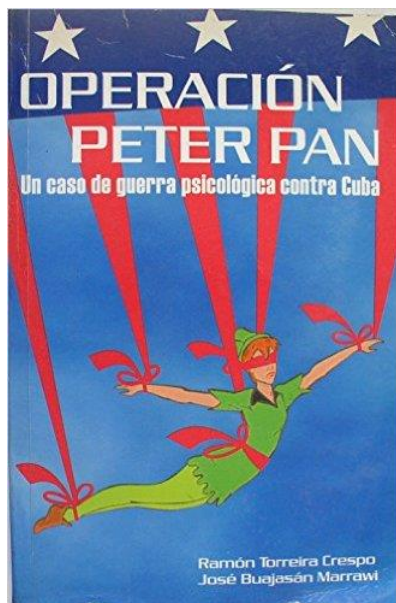
³ På spanska finns flera böcker, se t ex bokomslaget på nästa sida och <http://www.svensk-kubanska.se/tidskriften/pdf/1-14/Operation%20Peter%20Pan%20Kuba1.14.pdf>. På engelska finns t ex Yvonne M. Conde, *Operation Pedro Pan: The Untold Exodus of 14,048 Cuban Children* (1999)

⁴ På nätet finns denna historia väldokumenterad, se t ex Wikipedias redogörelse (på engelska) https://en.wikipedia.org/wiki/Operation_Peter_Pan och <http://writing.uncc.edu/student-writing/operation-pedro-pan-and-its-political-implications-us-peter-pan-fairy-tale-became>

Castro-regimens ondska. Följande klipp, som hämtats från skriften *Kuba har USA inte lyckats kuva. Om USA:s blockad*, utgiven av Svensk-kubanska föreningen 2015, ger en kortfattad men sakligt korrekt redogörelse för denna affär. *Radio Swan*, som nämns i klippet, var en radiostation som amerikanerna skapade 1960 för att med propaganda undergräva Castro-regimen:

Radio Swans skrämselfpropaganda – Peter Pan

Den 26 oktober 1960 sände Radio Swan ut följande budskap över Kuba: “Kubanska mödrar, lyssna! Regeringens nästa lag blir att ta ifrån er era barn mellan fem och 18 år gamla. När ni får tillbaka dem är de förvandlade till materialistiska monster.”

Detta var inledningen till en infernalisk psykologisk kampanj mot det nya Kuba, där CIA med sina radiosändningar via Radio Swan ingrep direkt i många kubanska familjers livsöden. Syftet var att skrämja familjerna och därigenom undergräva folkets stöd för regeringen.

Radion upprepade gång på gång lögnerna om att barn skulle tas från sina föräldrar. Rykten spreds att Kuba skulle skicka barnen till Sovjetunionen. En av de ansvariga för kampanjen, CIA-agenten Leopoldina Grau Alsina, avslöjade i en intervju för *Juventud Rebelde* den 28 november 1993:

“Vi spred ett rykte att den kommunistiska regimen ägde barnen med hull och hår och att föräldrarna skulle förlora sin lagliga vårdnadsrätt till sina barn. Vi sa att barnen skulle sändas till Ryssland. Vi till och med tryckte upp en falsk “lag” från den revolutionära regeringen som skulle bevisa detta.” Skräckpropagandan gick så långt att den var nära att utlösa kollektiva mord och självmord. En grupp mödrar i

Bayamo hotade att hellre mörda sina barn än överlämna dem i Castros händer.

I december 1960 förmedlade Radio Swan “räddningen”. Barnen skulle skickas till USA, och när Castro hade störtats – vilket snart skulle ske – kunde föräldrarna förenas med dem igen.

Mer än 14 000 barn och ungdomar flögs ut från Kuba, med hjälp av s.k. humanitärt bistånd från katolska kyrkan, åren 1961–1962 under denna *Operation Peter Pan*.⁵ Ca 8 000 av dem återförenades aldrig med sina föräldrar. Barnen spreds ut i USA, till fosterhem eller barnhem. Deras föräldrar fick aldrig inresevisum till USA. Motivet för USA:s vägran att ge dem visum var att de behövde vara kvar på Kuba för att leda oppositionen mot Fidel Castro.

Lästips – Mera om Operation Peter Pan

Nelson P Valdés, Saul Landau: [CIA, Kuba och Operation Peter Pan](#) (denna artikel tittar bl a närmare på CIA:s inblandning i operationen)

⁵ Peter Pan är en sagofigur skapad av den skotske författaren J.M. Barrie. Peter kan flyga, och han lockar med sig syskonen Michael, John och Wendy, efter att de också har lärt sig att flyga, på äventyr i sagolandet Ingenstans (NeverNever Land). Anspelningen på Peter Pan var djupt tragisk, eftersom USA blev det land som de ”utflugna” kubanska barnen aldrig, aldrig skulle återvända ifrån.